

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322202320
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8322202320.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: J. Č., N.. R., Q.. XX.XX.XXXX, U. Y. XXX, zastúpenej JUDr. Vlastou Pastorkovou, advokátkou, Strojárska 3998, Snina, proti žalovaným: 1. Lesopoľnohospodárska urbárska spoločnosť p. s. Snina, IČO: 31 943 560, so sídlom Protifašistických bojovníkov 11, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, 2. T. E., N.. X., Q.. XX.XX.XXXX, U. H. XXXX/XXX, Y., obaja zastúpení JUDr. Evou Kakošovou, advokátkou, so sídlom Partizánska 1057, 069 01 Snina, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne a žalovaných v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 6C/100/2022-117 zo dňa 15.08.2022, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol takto cit.:

„I. Súd ukladá žalovanému v 1. rade povinnosť strpieť vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí na pozemkoch nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y., obec Y., okres Y., a to pozemkoch s parcelným číslom C-KN č. XXXX/X o výmere 313040 m², druh pozemku - lesný pozemok, C-KN č. XXXX/XX o výmere 737 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, C-KN č. XXXX/XX o výmere 947 m², druh pozemku - lesný pozemok, C-KN č. XXXX/XX o výmere 134 m², druh pozemku - lesný pozemok, C-KN č. XXXX/XX o výmere 82 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, C-KN č. XXXX/XXX o výmere 453 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, C-KN č. XXXX/XXX o výmere 140 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaným na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálnym odborom a na pozemku s parcelným číslom č. C-KN č. XXXX/XXX o výmere 200 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálnym odborom, a to v rozsahu vyznačenom na geometrickom pláne č. XXXXXXXX-X/XXXX úradne overeným pod E.-XX-XXXX, a to až do právoplatného skončenia veci samej.

II. Súd ukladá žalovanému v 2. rade povinnosť strpieť vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí na pozemku s parcelným číslom C-KN č. XXXX/XXX o výmere 200 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na LV č. XXXXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálnym odborom, a to v rozsahu vyznačenom na geometrickom pláne č. XXXXXXXX-X/XXXX úradne overeným pod E.-XX-XXXX, a to až do právoplatného skončenia veci samej.

III. Žalobkyňa je povinná v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať proti žalovaným v 1. a 2. rade žalobu o určenie, že je oprávnenou z vecného bremena.

IV. Žalobkyni vo vzťahu k žalovaným právo na náhradu trov konania nepriznáva.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa osvedčila svoje právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a LV č. XXXX kat. úz. Y., keďže z predložených listov vlastníctva vyplýva, že spolu s nebohým exmanželom je zapísaná ako bezpodielová spoluvlastníčka chaty so súp. č. XXX a parcel zapísaných na týchto listoch vlastníctva. Osvedčila, že v predmetnej chate momentálne býva, má tam nielen trvalé bydlisko, ale aj vykonáva podnikateľskú činnosť. Osvedčila, že s nebohým G. Č. boli manželia od XX.XX.XXXX do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Osvedčila, že do 3 rokov od právoplatnosti tohto rozsudku nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a to aj z dôvodu, že exmanžel zomrel XX.XX.XXXX. Osvedčila, že v prospech nebohého exmanžela bolo na predmetných listoch vlastníctva zapísané vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí. Ďalej prvoinštančný súd konštatoval, že žalobkyňa tiež osvedčila vecnú pasívnu legitimáciu žalovaných v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, lebo z predložených listov vlastníctva vyplýva, že žalovaný v 1. rade je výlučným vlastníkom parc. KN-C XXXX/XXX zapísanej na LV XXXX kat. úz. Y. a tiež obhospodaruje nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX kat. úz. Y.. Na obidvoch týchto listoch vlastníctva je zapísané v časti C Ťarchy vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí v prospech oprávneného z vecného bremena, ktorým je G. Č.. Poukázal na to, že aj keď na LV č. XXXXX kat. úz. Y., na ktorom je zapísaná parc. KN-C XXXX/XXX ako výlučné vlastníctvo žalovanej v 2. rade, nie je zapísané vecné bremeno, z notárskej zápisnice o osvedčení vydržania vecného bremena vyplýva, že vecné bremeno sa vzťahuje aj na túto parcelu. Konštatoval, že rozhodnutím Okresného úradu Y., katastrálny odbor o zastavení konania o oprave chyby v katastrálnom operáte žalobkyňa preukázala, že bude vykonaná poznámka o výmaze vecného bremena z dôvodu, že oprávnený z tohto vecného bremena, jej nebohý exmanžel G. Č., zomrel. Žalobkyňa preukázala, že bolo začaté s výkopovými prácami na odstránenie inžinierskych sietí vedúcich k chate, v ktorej žije a podniká. Na základe uvedeného uzavrel, že žalobkyňa osvedčila ohrozenie svojho práva a preukázala, že je potrebné poskytnúť okamžitú, aj keď nie trvalú ochranu tomuto právu spočívajúcemu v práve uloženia inžinierskych sietí cez pozemky patriace žalovaným v 1. a v 2. rade. Bez nariadenia neodkladného opatrenia by došlo k zásadnému ohrozeniu výkonu vlastníckeho práva žalobkyne, najmä k nehnuteľnosti a to chate so súp. č. XXX, lebo bez dodávky elektrickej energie by bolo sťažené bývanie žalobkyne v tejto nehnuteľnosti a úplne by bolo vylúčené poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb a teda výkon podnikateľskej činnosti žalobkyne. V prípade, ak by žalobkyni bol znemožnený výkon podnikateľskej činnosti tak, ako to vyplýva zo živnostenského oprávnenia, došlo by k nemožnosti dosahovať zisk z podnikateľskej činnosti a je predpoklad, že by bolo ohrozené aj plnenie podnikateľských povinností žalobkyne vo vzťahu k tretím subjektom. Nariadenie neodkladného opatrenia nespôsobí ujmu vo výkone práv žalovaných k nehnuteľnostiam, ktoré budú dotknuté nariadením neodkladného opatrenia, lebo inžinierske siete boli na týchto pozemkoch uložené niekoľko rokov a žalovaní rešpektovali vecné bremeno zriadené v prospech nebohého G. Č.. Dodal, že nariadil neodkladné opatrenie, avšak len dočasne, do doby, kým nebude rozhodnuté o žalobe, ktorú nariadil žalobkyni podať v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

3. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 257 CSP. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval skutočnosť, že žalovaní nijakým spôsobom nezavinili skutočnosť, že v katastri nehnuteľnosti bol ako oprávnený z vecného bremena zapísaný len nebohý G. Č. a nie aj žalobkyňa samotná, hoci je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností. Vecné bremeno bolo zapísané na základe notárskej zápisnice, ktorým bolo osvedčené vyhlásenie o vydržaní vecného bremena len v prospech G. Č.. Žalovaní nijakým spôsobom neparticipovali na koncepcii tohto osvedčenia a nemohli ovplyvniť skutočnosť, že žalobkyňa nebola v tomto osvedčení uvedená ako oprávnená z vecného bremena.

4. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu výroku o trovách konania podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Namietala, že výrok IV. uznesenia o trovách nie dostatočne odôvodnený nielen po skutkovej stránke, ale ani po právnej stránke. Súd pri aplikácii § 257 CSP dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne k nesprávnemu právneho posúdenia veci, nakoľko v bode 27 uznesenia uvádza, že teda dôvody hodné osobitného zreteľa sa týkajú samotného predmetu konania a postoja žalovaných, ktorí predmet sporu nemohli nijako ovplyvniť a nemôžu zabrániť ani tomu, aby vecné bremeno

pôvodného oprávneného bolo z katastra nehnuteľností vymazané. V súvislosti s uvedeným tvrdením súdu žalobkyňa dáva odvolaciemu súdu do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.3.2018, sp. zn. 17Co/332/2017, podľa ktorého predmet sporu nemôže byť dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania. Poukázala na to, že práve žalobkyňa bola tá, ktorá musela na ochranu svojich práv vyhľadať odbornú pomoc advokáta a nemôže niesť zodpovednosť za neúspech žalovaných, ktorí zavinili vznik trov konania, nakoľko začali nikým nepovolené výkopové práce za účelom odstránenia elektrického vedenia. Žalovaní bez akéhokoľvek upozornenia započali nikým nepovolené výkopové práce, pri ktorých bola odstránená pôda a odkryté elektrické vedenie, vedúce k stavbe so súpisným číslom XXX. Z čoho vyplýva, že ak by tie práce nezačali, žalobkyňa by nebola nútená podať predmetný návrh na súd. Žalobkyňa nedávala návrh z dôvodu, že nie je zapísaná na katastri nehnuteľností, nakoľko o tom nevedela, ale z dôvodu, že jej hrozilo, že bude elektrické vedenie odstránené a tým bude ohrozené jej bývanie v budove a podnikanie. Navrhla, aby odvolací súd výrok IV. uznesenia o trovách zrušil a vrátil vec na prejednanie a rozhodnutie súdu prvej inštancie, resp. aby napadnutý výrok uznesenia zmenil a žalobkyni vo vzťahu k žalovaným právo na náhradu trov konania priznal v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu výroku I: podal žalovaný v 1. rade v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že žalobkyňa voči nemu nielenže nepreukázala naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia, ale naliehavosť ani neosvedčila. Žalovaný v 1. rade nevykonával a ani nevykonáva žiadne výkopové práce na pozemkoch citovaných v neodkladnom opatrení, pričom uvedená skutočnosť je žalobkyni známa. Žalobkyňa je oboznámená s konkrétnymi vlastníckymi vzťahmi k pozemkom obkolesujúcim predmetnú chatu, má preto konkrétnu vedomosť o tom, že výkopové práce započala žalovaná v 2. rade, nie žalovaný v 1. rade. Žalobkyňa predtým, ako podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, neoslovila žalovaného v 1. rade za účelom vyriešenia a vyporiadania jej prípadných nárokov s vecným bremenom. Uviedol, že mal a má vedomosť, že oprávneným z vecného bremena bol bývalý, teraz nebohý manžel žalobkyne G. Č., a že G. Č. ako oprávnený z vecného bremena udelil súhlas žalovanej v 2. rade na prekládku elektrického kábla, nie na jeho odstránenie, k čomu sa súdu vyjadrí žalovaná v 2. rade. Prisvedčil, že žalovaný v 1. rade (a ani žalovaná v 2. rade, ktorá ako kupujúca nadobudla pozemok bez toho, aby vecné bremeno bolo uvedené na jej liste vlastníctva), nijakým spôsobom nezavinili, že vecné bremeno bolo zriadené oprávneným z vecného bremena in personam, teda v prospech osoby G. Č.Č. a jeho smrťou zaniklo. Listina o vydržaní práva vecného bremena bola spísaná na notárskom úrade manželom žalobkyne ešte v roku 2013, pričom je nepochybné, že žalobkyňa od manžela musela mať vedomosť o existencii tejto listiny, táto bola riadne v katastri nehnuteľností, ktorý je verejný, zapísaná a evidovaná. Nie je bez významu, že žalobkyňa vec neriešila ani po rozvode manželstva vyporiadaním BSM, ktorá lehota na podanie žaloby o vyporiadanie BSM by uplynula X.X.XXXX, teda mesiac po smrti bývalého manžela. Akceptovala tak skutočnosť, že vecné bremeno bolo viazané iba na osobu jej bývalého manžela a jej nepatrí. Žalovaný v 1. rade deklaroval súdu, že nikdy nemal a nemá záujem odpojiť žalovanú od inžinierskych sietí, najmä od elektrickej energie. Je však toho názoru, že vecné bremeno môže byť zriadené po vzájomnej dohode ako zmluvné vecné bremeno. Podotkol, že nie je tiež bez právneho významu, že neodkladným opatrením bol zaviazaný žalovaný v 1. rade ako právnická osoba, pozemkové spoločenstvo, pričom vlastníckymi nehnuteľnosťami sú jednotliví podieloví spoluvlastníci. Nakoľko žalovaný v 1. rade nijako nespôsobil existujúce právne vzťahy k nehnuteľnostiam, nevykonával žiadne úkony smerujúce k poškodeniu práv žalobkyne, odmieta, aby bol zaviazovaný neodkladným opatrením, pokiaľ žalobkyňa ani neosvedčila oprávnenosť nároku na jeho vydanie. Samotná smrť bývalého manžela ako oprávneného z vecného bremena nemôže byť v danom prípade dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v napadnutej časti zrušil a priznal žalovanému v 1. rade náhradu trov konania vo výške 100 %.

6. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu výroku II. podala žalovaná v 2. rade v zákonnej lehote odvolanie. Poukázala na to, že mala a má vedomosť, že oprávneným z vecného bremena bol bývalý, teraz nebohý manžel žalobkyne G. Č.. Spoločne s odvolaním predložila odvolaciemu súdu kópiu zmluvy o zmene obsahu záväzku z vecného bremena zo dňa 20.5.2022, v ktorej oprávnený z vecného bremena neb. G. Č. súhlasil a uzatvoril so žalovanou zmluvu, ktorou sa dohodli na tzv. „prekládke“ elektrického kábla na pozemku žalovanej v 2. rade a to z dôvodu, že umiestnenie chaty, ktorý má v úmysle žalovaná v 2. rade stavať na svojom pozemku XXXX/XXX si vyžadovalo prekládku elektrického kábla cca o 1 m. Prekládka by sa uskutočnila na náklady žalovanej v 2. rade, pričom tzv. „odstávka“ žalobkyne od elektrickej energie by predstavovala niekoľko hodín počas jediného dňa a po predchádzajúcom písomnom a ústnom

upozornení. O uvedených krokoch a hľadanií dohody v tomto smere priamo so žalobkyňou komunikoval J. Y., ktorý realizuje stavbu chaty. Žalobkyňa však v tomto smere odmietala komunikáciu a dohodu. Bol preto oslovený v tomto smere oprávnený z vecného bremena p. G. Č., ktorý súhlasil a pochopil, že cieľom žalovanej v 2. rade nie je „odstaviť“ jeho chatu a chatu žalobkyne od elektrickej energie, ale ako „dobrí susedia“ sa dohodnúť na preložení elektrického kábla tak, aby žalovaná v 2. rade mohla efektívnejšie využiť svoj pozemok výhodnejším umiestnením svojej budúcej chaty. Preloženie elektrického kábla a jeho umiestnenie bolo riadne spísané do písomnej zmluvy, k novému uloženiu elektrického kábla bol vypracovaný riadny geometrický plán citovaný v zmluve. Oprávnený z vecného bremena G. Č. zmluvu riadne podpísal a jeho podpis bol úradne overený. Pokiaľ však zmluva bola daná na zápis do katastra nehnuteľností, p. Č.K. zomrel a teda zaniklo jeho oprávnenie z vecného bremena. Zdôraznila, že nemala problém dohodnúť sa na prekládke kábla so žalobkyňou, avšak táto odmietala komunikáciu a obrátila sa na mestský úrad so sťažnosťou proti výkopovým prácam na pozemok v jej výlučnom vlastníctve. Do dnešného dňa je obmedzovaná žalobkyňou v jej vlastníckych právach, pričom nerealizovaním výstavby chaty v stanovených lehotách jej vzniká škoda. Má za to, že nemôže byť zodpovedná za to, že žalobkyňa nie oprávnenou z vecného bremena a z jej strany nedošlo k porušeniu práv žalobkyne. Výkopové práce realizovala na svojom pozemku, so súhlasom oprávneného z vecného bremena G. Č., nedochádzalo a ani nedošlo k prerušeniu dodávky elektrickej energie žalobkyne a pokiaľ by k prekládke došlo, stalo by sa tak po predchádzajúcom upozornení a v nevyhnutnom rozsahu. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie v napadnutej časti zrušil a priznal žalovanej v 2. rade náhradu trov konania vo výške 100 %.

7. K odvolaniu žalovanej v 2. rade sa vyjadrila žalobkyňa. Podľa jej názoru súd prvej inštancie dostatočným, presvedčivým a rozsiahlym spôsobom odôvodnil odvolaním napadané uznesenie v súlade s právnymi predpismi a judikatúrou. Považovala jej odvolanie za nedôvodné, neopodstatnené a účelové. Uviedla, že všetky tvrdenia žalovanej v 2. rade sa nezakladajú na pravde. O tom, že žalobkyňa o ničom nevedela, svedčí aj to, že výkopové práce žalovaná v 2. rade začala bez ohlásenia a stavebného povolenia, o čom svedčia zápisnice. Sama žalovaná v 2. rade uviedla, že výkopové práce započala od 15.05.2022 bez ohlásenia a stavebného povolenia, a až po riešení podnetu žalovaná v 2. rade učinila späťvzatie ohlásenia zo dňa 29.07.2022. Žalovaná v 2. rade po celý čas postupovala protizákonne a neštítala sa zneužiť psychicky chorého človeka, nebohého bývalého manžela žalobkyne, na podpísanie zmluvy o zmene záväzku. O jeho zlom psychickom stave mala vedomosť žalovaná v 2. rade a aj žalovaná v 2. rade spomínaný J. Y.. Žalobkyňa nikdy nemala pochybnosť, že všetko, a teda aj predmetné vecné bremeno, patrí aj jej. Keď zbadala výkopové práce, tak sa začala zaujímať, čo sa deje a až od vyššie spomínaného J. Y. sa dozvedela, že vecné bremeno patrí len jej nebohému exmanželovi a ona s tým nemá nič. A krátko na to žalobkyňa obdržala od Okresného úradu, katastrálneho odboru, Oznámenie o začatí konania o oprave chyby v katastrálnom operáte, o výsledku prešetrenia a výzvu na vyjadrenie sa k veci zo dňa 30.05.2022, z ktorého vyplýva, že oprávneným z vecného bremena bol oprávnený len jej nebohý exmanžel G. C.Č. Žalovaná v 2. rade sama priznala, že urobila výkopové práce. Nehovoriac o tom, že bez akéhokoľvek ohlásenia a povolenia. Žalobkyňa sama zisťovala, čo sa deje, žila v tom, že to bez jej súhlasu ako vlastníčky budovy, pozemkov, trafostanice a elektrického vedenia nejde, no keď s ňou žalovaná v 2. rade odmietala komunikovať a presvedčovala ju, že žalobkyňa s tým nič nemá, bola nútená obrátiť sa na úrad a na súd s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia.

8. Taktiež sa žalobkyňa v 1. rade vyjadrila k odvolaniu žalovaného v 1. rade. Uviedla, že nemala vedomosť, kto začal s výkopovými prácami, preto sa obrátila s podnetom na Mestský úrad, nemohla vedieť, a nemala odkiaľ vedieť ako a ktorým smerom budú výkopové práce pokračovať. V danom prípade sa jednalo predsa o elektrické vedenie žalobkyne uložené aj cez pozemky žalovaného v 1. rade, ktorý má vo svojom výlučnom vlastníctve pozemok parcelné číslo XXXX/XXX, zapísaný na LV č. X. Po celý čas žila v presvedčení, že jej to predmetné vecné bremeno patrí a po tomto zistení musela svoju situáciu riešiť. Žalobkyňa mala kúpnu zmluvu o predaji pozemkov a aj kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola trafostanica a elektrické vedenie, teda nemala žiadne pochybnosti o predmetnom vecnom bremene. Nikdy nemala pochybnosť, že všetko a teda aj predmetné vecné bremeno patrí aj jej. Keď zbadala výkopové práce, tak sa začala zaujímať, čo sa deje s jej elektrickým vedením bez jej súhlasu, a až od spomínaného J.G. Y. sa dozvedela, že vecné bremeno patrí len jej nebohému exmanželovi. A krátko na to žalobkyňa obdržala od Okresného úradu, katastrálneho odboru, Oznámenie o začatí konania o oprave chyby v katastrálnom operáte, o výsledku prešetrenia a výzvu na vyjadrenie sa k veci zo dňa 30.05. 2022, z ktorého vyplýva, že oprávneným z vecného bremena bol len jej nebohý exmanžel G. Č.. Nikdy predtým ju nenapadlo, že to môže byť tak. Roky platila faktúry za elektrinu. Poprela, že by vedela

o existencii Osvedčenia o vydržaní vecného bremena N 420/2013 Nz 28545/2013 NCRIs 29111/2013 zo dňa 23.8. 2013.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní vzhľadom na včas podané odvolania strán sporu preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a dospel k záveru o vecnej správnoti napadnutého uznesenia.

10. Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, avšak musia byť osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno znáša výlučne ten, kto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Bolo preto na žalobkyni, aby osvedčila naplnenie predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia navrhovaného mimo konania vo veci samej, ktorými sú: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti.

15. Základnou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Podľa zákona takýmito dôvodmi sú právny a faktický stav medzi stranami sporu, ktorý vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov, alebo obava, že exekúcia by mohla byť ohrozená, ako aj osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana navrhovaným neodkladným opatrením. Navrhovateľ musí tiež osvedčiť, že obava z ohrozenia je reálna, teda, že osoba, ktorej navrhuje uložiť neodkladným opatrením nejakú povinnosť alebo zákaz, koná tak, že v konečnom dôsledku môže dôjsť k sťaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej, respektíve k zmareniu prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ teda musí osvedčiť, že bez okamžitej, hoci i len dočasnej, úpravy právnych pomerov by bolo jeho právo ohrozené. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrváva aj po určité dlhšie časové obdobie. Súd preto nemôže danú podmienku považovať za nesplnenú iba z toho dôvodu, že sa navrhovateľ nedomáhal ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladne upraviť pomery. Rozhodujúce je výlučne kritérium splnenia uvedených podmienok v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Predmetom odvolacieho prieskumu je preskúmanie vecnej správnoti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobkyne na uloženie povinnosti žalovanému v 1. rade strpieť vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí na pozemkoch nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y., obec Y., okres Y., a to na pozemkoch s parcelným číslom C-KN č. XXXX/X o výmere 313.040 m², druh pozemku - lesný pozemok; C-KN č. XXXX/XX o výmere 737 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie; C-KN č. XXXX/XX o výmere 947 m², druh pozemku - lesný pozemok; C-KN č. XXXX/XX o výmere 134 m², druh pozemku - lesný pozemok; C-KN č. XXXX/XX o výmere 82 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie; C-KN č. XXXX/XXX o výmere 453

m2, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie; C-KN č. XXXX/XXX o výmere 140 m2, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaných na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálnym odborom a na pozemku s parcelným číslom č. C-KN č. XXXX/XXX o výmere 200 m2, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálnym odborom, a to v rozsahu vyznačenom na geometrickom pláne č. XXXXXXXX-X/XXXX úradne overeným pod E.-XX-XXXX, až do právoplatného skončenia veci samej. Zároveň vyhovel návrhu žalobkyne na uloženie povinnosti žalovanej v 2. rade strieť vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí na pozemku s parcelným číslom C-KN č. XXXX/XXX o výmere 200 m2, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálnym odborom, a to v rozsahu vyznačenom na geometrickom pláne č. XXXXXXXX-X/XXXX úradne overeným pod E.-XX-XXXX, až do právoplatného skončenia veci samej.

17. Odvolacie námietky žalovaných v 1. a 2. rade sú v podstate založené na tom, že výkopové práce na susediacich pozemkoch k chate vykonáva len žalovaná v 2. rade, a to na základe zmluvy uzavretej s nebohým manželom žalobkyne spočívajúcej v súhlase s vykonaním prekládky elektrického kábla o 1 m. Vykonávaním výkopových prác nedochádza k prerušeniu dodávky elektrickej energie k chate žalobkyne a teda k poškodeniu jej práv.

18. Správne konštatoval súd prvej inštancie, že v konaní žalobkyňa osvedčila, že bola bezpodielovou spoluvlastníčkou chaty so súp. č. XXX postavenej na parc. KN-C XXXX/XX, ktorú v súčasnosti využíva na bývanie a podnikateľskú činnosť, ako aj parcel KN-C XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX a XXXX/XXX, zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. Y. a parcely KN-C XXXX/XXX, zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. Y.. Vo vzťahu k týmto parcelám KN-C XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XXX a KN-C XXXX/XXX osvedčila zapísanie vecného bremena spočívajúceho v práve uloženia inžinierskych sietí v prospech oprávneného z vecného bremena in personam, ktorým bol G. Č., nebohý manžel žalobkyne. Zároveň žalobkyňa osvedčila aj to, že žalovaný v 1. rade hospodári s parcelami KN-C č. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, zapísanými na LV č. XXXX a vlastní parcelu KN-C č. XXXX/XXX, zapísanú na LV č. XXXX, pričom vo vzťahu k týmto parcelám je zapísané vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí v prospech nebohého manžela žalobkyne. Rovnaké právo z vecného bremena vyplýva aj vo vzťahu k parcele KN-C XXXX/XXX, zapísanej na LV č. XXXXX patriacej žalovanej v 2. rade, o čom svedčí notárska zápisnica N 420/2013, Nz 28545/2013 z 23.08.2013 o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vecného bremena (č.l. 79-80 spisu).

19. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je založený na tvrdeniach žalobkyne, že vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí na pozemkoch patriacich žalovaným zriadeného v prospech jej nebohého manžela patrí aj jej, a to z dôvodu, že s nebohým oprávneným z vecného bremena boli manželia a mali v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov nehnuteľnosti na LV č. XXXX a XXXX, ktoré spolu dlhé roky užívali, dlhé roky spolu podnikali v predmetnej nehnuteľnosti a posledné roky v chate podnikala výlučne len žalobkyňa. Zároveň na tvrdeniach, že bez nariadenia neodkladného opatrenia by došlo k zásadnému ohrozeniu tohto práva z vecného bremena a výkonu vlastníckeho práva k chate v dôsledku vykonávania neoprávnených výkopových prác v miestach uloženia inžinierskych sietí a začatia správneho konania o oprave chýb, v rámci ktorého v dôsledku smrti jej nebohého manžela dôjde k výmazu tohto práva z vecného bremena.

20. Odvolací súd prisvedčuje odvolacím námietkam žalovaných, že k vykonávaniu výkopových prác došlo len zo strany žalovanej v 2. rade, a to na parcele KN-C XXXX/XXX, ktorá patrí žalovanej v 2. rade a na ktorej je zriadené vecné bremeno v prospech nebohého manžela žalobkyne.

21. O uvedenom svedčí samotné vyjadrenie žalovanej 2. rade o realizácii výkopových prác na tejto parcele v odvolaní, fotodokumentácia, na ktorej sú zobrazené výkopové práce na neznámom pozemku s viditeľnou trasou určitého potrubia v zemi (č.l. 107 - 111 spisu), Oznámenie mestského úradu Y. - orgánu štátneho stavebného dohľadu zo dňa 15.07.2022 (č.l. 100 - 101 spisu), že dňa 26.07.2022 o 10.00 hod vykoná podľa § 98 a nasl. stavebného zákona štátny stavebný dohľad za účelom zistenia skutkového stavu veci odkopania inžinierskych sietí - elektrického vedenia vedúceho k stavbe súp. č. XXX, nachádzajúceho sa na parc. KN-C XXXX/XXX vo vlastníctve žalovanej v 2. rade (č.l. 100-101 spisu), či Odpoveď Mestského úradu Y., oddelenia výstavby, územného plánovania, životného prostredia a stavebného poriadku na podnet žalobkyne, že na parcele KN-C XXXX/XXX je realizovaný výkop

zeminy z dôvodu preložky NN prepojky, pričom tieto práce sú realizované bez oznámenia k ohláseniu drobnej stavby resp. bez stavebného povolenia mesta Y. (č.l. 135 spisu).

22. Pokiaľ žalovaná v 2. rade odôvodňovala vykonávanie výkopových prác na základe uzavretej zmluvy o zmene obsahu záväzku z vecného bremena zo dňa 20.05.2022, táto skutočnosť bude predmetom dokazovania vo veci samej v prípade podania žaloby.

23. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade žalobkyňa neosvedčila, že by v súčasnosti vykonával výkopové práce na pozemkoch uvádzaných žalobkyňou v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, pričom aj on uviedol, že má konkrétnu vedomosť o tom, že výkopové práce započala žalovaná v 2. rade.

24. Napriek tomuto záveru, je v tomto prípade dôvodné nariadiť neodkladné opatrenia vo vzťahu k obom žalovaným ako vlastníkom parcel, na ktorých je zapísané vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí v prospech nebohého manžela žalobkyne, keďže žalobkyňa osvedčila, že nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia Okresného úradu v Y., katastrálny odbor o zastavení konania o oprave chyby v katastrálnom operáte, vrátane zápisu na LV č. XXXXX a to vo vzťahu k parcele KN-C XXXX/XXX sa vyhotoví úradný záznam, na základe ktorého dôjde k výmazu vecného bremena zapísaného na LV č. XXXX a LV XXXX a k výmazu vyznačeného vecného bremena podľa GP č. E.-XX/XXXX vo vektorovej katastrálnej mape v súbore geodetických informácií katastra nehnuteľností kat. úz. Y., s poukazom na § 151p ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí určitej osobe, vecné bremeno zanikne najneskôr jej smrťou alebo zánikom.

25. Žalobkyni hrozí situácia, že v dôsledku právoplatného skončenia predmetného správneho konania dôjde k zániku vecného bremena patriaceho jej nebohému manželovi vo vzťahu k parcelám patriacim žalovaným v 1. a 2. rade a pokiaľ by súd nenariadil neodkladné opatrenie, neostala by žalobkyni žiadna ochrana jej domnelého práva z vecného bremena, kým nerozhodne súd vo veci samej. Nič by tak nebránilo žalovaným v 1. a 2. rade odstrániť inžinierske siete a mohla by tak žalobkyni vzniknúť škoda napríklad aj v prípade ich opätovného ukladania po odstránení, ak by uspela v spore, na začatie ktorého ju žalobou zaviazal súd prvej inštancie. V danom prípade odkryté elektrické vedenie prechádzajúce cez parcelu KN-C XXXX/XXX vo vlastníctve žalovanej v 2. rade pokračuje ďalej cez parcelu KN-C XXXX/XXX vo vlastníctve žalovaného v 1. rade. Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že do doby rozhodnutia o žalobe vo veci samej je potrebné poskytnúť žalobkyni dočasnú ochranu spočívajúcu v tom, že súd uloží žalovaným povinnosť strpieť výkon vecného bremena zriadeného v prospech nebohého manžela aj naďalej a to po jeho smrti.

26. Na záver odvolací súd uvádza, že postavenie subjektu, proti ktorému nariadené neodkladné opatrenie smeruje, je vyvažované právom podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 334 CSP), prípadne nárokom na náhradu škody a inej ujmy spôsobenej neodkladným opatrením, ak sa žalobe žalobcu vo veci samej nevyhovie, alebo ak nedôjde k uspokojeniu práva žalobcu (§ 340 ods. 1 CSP) (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/1/2017).

27. Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností danej veci dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa osvedčila splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie ňou požadovaného neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. CSP.

28. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Zákon upravuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania, a to v podobe ust. § 257 CSP. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Aplikácia citovaného ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite

odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery strán sporu, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Prípadné nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a aby neodporovalo dobrým mravom.

31. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nedefinuje, ale výklad ponecháva na súdnu prax. K dôvodom hodným osobitného zreteľa možno však zahrnúť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitnosť prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem. (pozri Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, autorov Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., C. H. BECK 2016, str. 942).

32. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd pri rozhodovaní o trovách konania správne prihliadol na skutočnosť, že žalovaní v 1. a 2. rade nijakým spôsobom nezavinili, že vecné bremeno bolo zriadené in personam v prospech nebohého manžela žalobkyne bez účasti žalobkyne. A práve žalobkyňa vychádzala pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo svojho domnelého práva z vecného bremena spočívajúceho v práve uloženia inžinierskych sietí na pozemkoch patriacich žalovaným, ktorému chcela poskytnúť dočasnú ochranu pred ohrozením spočívajúcim vo vykonávaní neoprávnených výkopových prác v miestach uloženia inžinierskych sietí a začatia správneho konania o oprave chýb, v rámci ktorého v dôsledku v dôsledku smrti jej nebohého manžela dôjde k výmazu tohto práva z vecného bremena. Uvedené skutočnosti považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa aj odvolací súd.

33. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď v odvolacom konaní nebol úspešný žiaden z odvolateľov.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).